

Здравко Фенлачки¹

КАНАЛ ДУНАВ - ЦРНО МОРЕ

Канал је саграђен је у раздобљу од 1975-1984 године. Пресеца Добруцу спајајући Дунав са Црним морем, од Чернаводе (црневоде) до Констанце. Дужина канала је 64,2 километра а ширина од 110 до 140 метара. Утврђен је сталан ниво са дужином од 8.5 метара. Разлика између нивоа Дунава Црног мора је 8 метара. Бродови се сусрећу и слободно мимоилазе на сваком месту. Годишње преноси се око 75 милиона тона робе. Пре изградње бродови су прелазили непотребне километре до мора и Констанце, изградњом канала смањено је растојање са 400 километара у односу на природни ток реке кроз делту, ушће уз морску обалу. И ако канал није још сасвим довршен представља јединствену транспортну магистралу која повезује Дунав са Црним морем. Канал остварује приход више од 4 милиона евра годишње, што доприноси и свом развоју у будућим деценијама, а кад проради свим својим привредним потенцијалом, приходи ће бити још већи. Канал је пуштен у саобраћај 26 маја 1984. године. На карти су се појавила нова пристаништа: Мецидија, Басараби, Поарта Алба, Луминица и најважније Констанца-Суд, Ациеа. Ту пристају пароброди са заставама разних земаља. Поред саобраћајног значаја канала омогућава летње наводњавање 50.000 хектара сушног добруцанског земљишта. Сем опште саобраћајног трговачког значаја и не мањи је стратегијски значај. Још после Великог Уједињења Румуније 1913., Краљ Карол I је желео да повеже Добруцу са осталим провинцијама и наредио је изградњу моста преко Дунава код Чернаводе. Изградња је поверена инжењеру Ангелу Салињију који га је и изградио. Тада се појавила по први пут замисао изградње самотечног канала. Два Темишварска инжењера, апсолвенти Темишварске Политехнике, Барглазан и Смигелеки својим дипломским радовима предложили су изградњу канала. По њиховој студији изградња канала допринела би годишњу зараду од 8 милиона леја у злату. Нажалост изградња канала је почела тек после Другог светског рата 1949. године мукотрпним присилним радом затвореника. Канал је завршен и пуштен у саобраћај 1984. године. Прокопан је на локацији Чернаводе-Ациеа где је ток Дунава најближи морској обали.

Канала Дунав-Мајна-Рајна пуштен је у саобраћај 1990. године и тиме је Дунав укључен у систем унутрашњих пловних путева Европе. Изградњом канала Дунав-Черноморе повезано је Црно море са Северним морем, то јест Констанца је спојена воденим путем са Ротердамом.

---

¹ Здравко Фенлачки, професор географије у пензији, Темишвар.

Најзнаменитији објективи и занимљивости

- Мост између града Фетешти и Черноведе преко Дунава ремек дело архитекте Ангела Салињија.
- У Мидији (Добруца) на половини канала и саобраћајнице између Черноведе и Констанце подигнута је спомен констурница у част и славу војницима и официрима Првог Добровољачког Српског Корпуса формираног у Одеси, који су пали у јесен 1916. године. У тим окршајима погинула је и рањена половина људства, 8.539 војника и официра. Спомен Костурница је у облику импозантне пирамиде на месту где су се водиле борбе. Пирамида је изграђена од чувеног венчачког мермера из Србије. На освећењу споменика, десет година после, рата били су присутни краљ Александар I Карађорђевић у пратњи његовог таста румунског краља Фердинанда.
- Брана и устава за пропуштање бродова у Ацици, јер је разлика између нивоа Дунава и Црног мора велика, привлачи велики број туриста.

